

Šioje pamokoje apžvelgsime, kaip prekyboje naudojami kiti populiarūs **Forex indikatoriai**, tokie kaip Bollinger juostos, MACD, Parabolic SAR, Stochastic, RSI. Nors šie Forex indikatoriai nėra tapę klasika, kaip praeitose pamokose aptarti „Fibonacci“ ar „slankiuju vidurkių“ indikatoriai, tačiau tai nereiškia, kad jie yra mažiau efektyvūs. Galbūt kuris nors iš jų jums patiks ir sugebėsite indikatorių sėkmingai pritaikyti, kurdami savo prekybos sistemą.

Forex indikatoriai: Bollinger'io juostos

Bollinger juostos (angl. bollinger bands) indikatorius (BB) yra vienas iš kintamumo arba svyravimų (angl. volatility) rodiklių. Šis indikatorius mums pasako, kada rinka yra tuščia ir pasyvi, o kada joje aktyviai vyksta prekyba. Kai rinka yra pasyvi, bolingerio juostos tampa siauros, kai rinka pagyvėja, bolingerio juostos prasiplečia.

//

Žinoma, mes galėtume tęsti ir pasakoti kaip konkrečiai bolingerio juostos apskaičiuojamos, bet to jums tikrai neprireiks. Geriau trumpai papasakosime, kaip naudoti bolingerio juostas prekyboje:

1) naudojant bolingerio juostas perkama, kai kaina pakyla aukščiau viršutinės linijos (laikoma, kad tai kylančios tendencijos signalas) ir parduodama, kai kaina nusileidžia žemiau apatinės linijos (laikoma, kad tai krentančios tendencijos signalas). Jeigu kainos grafikas svyruoja tarp šių dviejų linijų, tai reiškia, kad patikimų pirkimo/pardavimo signalų nėra. Kartais išėjimas už bollingerio juostų ribų reiškia „netikrą pramušimą“, t.y. kai kainos tik pabandė naują lygmenį ir iš karto sugrįžo atgal. Tad būkite atidūs.

2) Apie bolingerio juostas galime išties galvoti kaip ir apie palaikymo/pasipriešinimo linijas. Jei kursas atšoka nuo pasipriešinimo linijos, jis grįš iki palaikymo linijos. Jei nuo jos vėl atšoks, tada kelias atgal link pasipriešinimo linijos. Taigi, galima prekiauti ir tarp šių dviejų bolingerio juostų, tačiau dažnai šie atstumai būna siauri ir daug iš to užsidirbti negalima, nebent prekiausite ypatingai trumpais laiko periodais.

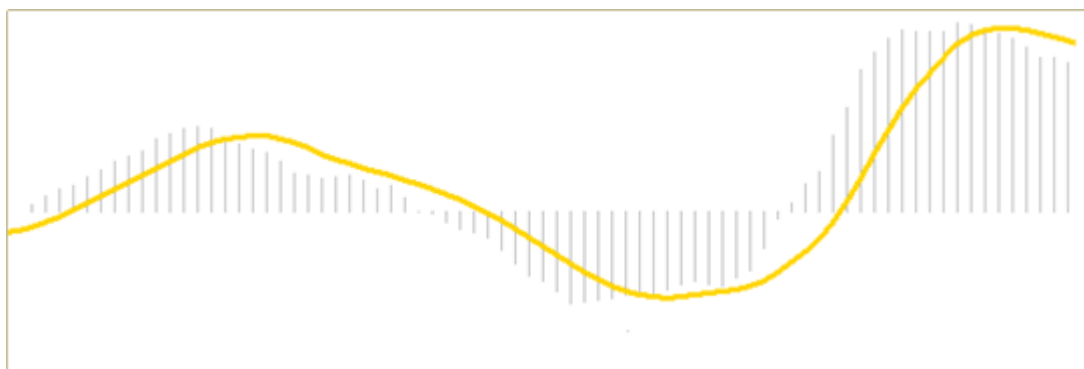
3) Kai kaina atšoka nuo, tarkim, bolingerio pasipriešinimo juostos ir tada grįžta tik iki vidurio (vidurio tarp abiejų linijų, arba šiuo atveju tarp dviejų bolingerio juostų), tuomet yra laikoma, kad prasideda kilimo tendencija. Jei toks atšokimas prasidėjo nuo palaikymo linijos ir nuo jos atšokus grįžo tik iki vidurio, tuomet – kritimo tendencija.

Forex indikatoriai: MACD

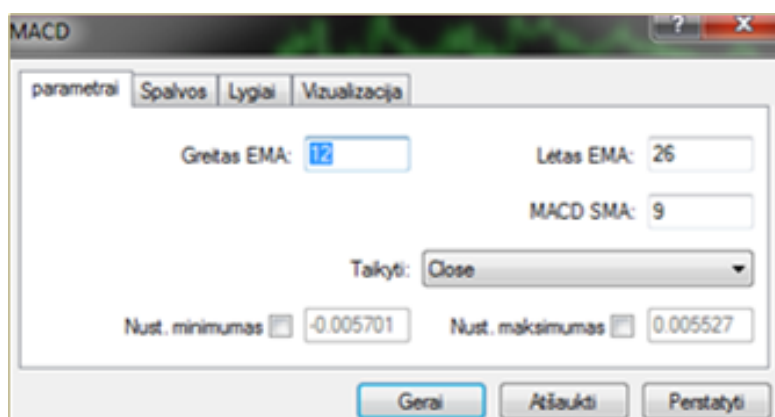
Moving Average Convergence-Divergence (MACD) indikatorius parodo skirtumą tarp dviejų slankiųjų vidurkių, t.y. trumpesnio slankiojo vidurkio reikšmę atimant iš ilgesnio slankiojo vidurkio. Pavyzdžiui, 12 dienų EMA atimant iš 26 dienų EMA, o signalinė indikatoriaus linija yra 9 periodų EMA.

Taigi, standartinis MACD apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp 26 ir 12 periodų EMA. Tai populiariausi MACD indikatoriaus nustatymai, bet jūs visada galite pasirinkti tokius nustatymus, kuris jums labiausiai tinka. Dabar apibendrinkime. Gautas skirtumas yra išreiškiamas histograma (t.y. pilka stulpeline diagrama). Na, o geltona linija rodo tos gautos histogramos slankųjį vidurkį.

Su MACD, jūs dažniausiai matysite 3 skaičius, kuriuos galėsite pasirinkti:

- Pirmasis skaičius nustato greitojo laikotarpio MA periodą
- Antras skaičius nustato trumpojo laikotarpio MA periodą
- Trečias skaičius nustato žvakių skaičių, kuris bus naudojamas apskaičiuoti skirtumo tarp ilgesnio ir trumpesnio MA periodų slankųjį vidurkį.

Pavyzdžiui, jei matote „12,26 ir 9“ MACD parametruose (kurie dažniausiai būna pradiniai nustatymai), štai kaip jie būtų interpretuojami:

- „12“ – tai greitasis 12 periodų slankusis vidurkis
- „26“ – tai lėtasis 26 periodų slankusis vidurkis
- „9“ – tai 9 paskutinių ilgojo ir trumpojo MA skirtumo žvakių slankusis vidurkis.

Skirtumas tarp greitojo ir trumpojo periodų MA yra vaizduojama kaip histograma, o „9“ yra tos histogramos 9 paskutinių žvakių slankusis vidurkis (geltona linija)

Kaip dirbti su MACD?

Iš esmės, labai panašiai kaip su MA. Kai histograma išlenda už MACD slankiojo vidurkio linijos, tai yra signalas įeiti į rinką. Sandoris laikomas tol, kol histograma pakeičia kryptį, t.y. iš kylančios histogramos, tampa krentančia ir atvirkščiai:

- Kai yra krentanti histograma ir ji pakyla virš MACD slankiojo vidurkio linijos, tuomet yra signalas atidaryti pardavimo sandorį. Ir mes jį laikome iki tol, kol histograma taps kylanti.
- Kai yra kylanti histograma ir ji pakyla virš MACD slankiojo vidurkio linijos, tuomet yra signalas atidaryti pirkimo sandorį. Ir mes jį laikome tol, kol histograma taps krentanti.

Forex indikatoriai: parabolic SAR

Taigi, jau aptarėme kaip naudojami MACD ir bolingerio juostų Forex indikatoriai. Kuo Parabolic SAR geresnis nei kito Forex indikatoriai? Šiuo indikatoriumi be galo paprasta naudotis ir jis parodo ne tik kada įeiti į naują trendą, bet ir kada iš jo išeiti.

Kaip matote paveikslėlyje, kai indikatorius linija yra po japoniškais žvakėmis, tuomet būna kilimo tendencija ir atidarome pirkimo poziciją. Ją laikome atidarytą tol, kol pamatome, kad indikatorius persikėlė aukščiau japoniškų žvakių. Tai signalas, kad baigėsi kylanti tendencija ir prasidėjo krentanti. Tačiau tam, kad šis signalas būtų patvirtintas, indikatorius linijoje turi susiformuoti bent pirmi 3 taškai. Jei pamatote tik 1 ar 2 taškus, tuomet tai yra netikras signalas ir tendencija lieka nepasikeitus. Jei 3 ir daugiau taškų – tikras tendencijos apsisukimas. Todėl vos tik pamatote virš grafiko esančius 3 ar daugiau „taškų“, turėtumėte uždaryti pirkimo poziciją ir atidaryti pardavimo sandorį. Tačiau šis Forex indikatorius turi trūkumą – jis veikia prastai, kai atsiranda Fletas, t.y. kai kaina svyruoja tarp dviejų horizontalių linijų (pasipriešinimo ir palaikymo linijų).

Forex indikatoriai: Stochastic

Šis Forex indikatorius parodo mums, kada baigiasi trendas. Šis indikatorius matuoja rinkos apimtis - kada ji yra perpirkta, o kada perparduota. Kai stochastic indikatoriaus linija išlenda virš viršutinės ribos, tai yra signalas, kad rinka yra perpirkta ir valiuta yra pervertinta. Kai baigiasi kilimo tendencija ir prasideda kritimo, tai galimybė atidaryti pardavimo sandorį.

Kai indikatoriaus linija išlenda virš apatinės linijos, tuomet laikoma, kad rinka yra perparduota - valiuta yra pernelyg nuvertinta. Tai signalas, kad baigiasi kritimo tendencija ir prasidės kilimo tendencija. Šį laikotarpį galime išnaudoti savo naudai atidarant pirkimo sandorį. Sandoris atidaromas tuomet, kai abi Stochastic indikatoriaus linijos susikerta.

Jei norite, kad prekybos signalai būtų patikimesni, palaukite, kol abi stochastic indikatoriaus linijos išlys virš apatinės/apatinės perpirkimo ribos. Pavyzdyje matome, kad rinka buvo 2 kartus perpirkta, tačiau nebuvo pervertinta (abi Stochastic linijos nebuvo išlindusios žemiau apatinės ribos).

Žemiau pateiktame grafike pasistenkite išvelgti pirkimo/pardavimo galimybes:

//

Forex indikatoriai: RSI

RSI (Relative Strength Index) indeksas ir Stochastic Forex indikatoriai yra panašūs, tačiau šis RSI yra lankstesnis kainoms ir šiek tiek populiaresnis. Jei Stochastic indikatoriuje daugiausia reikšmės turėjo indikatoriaus linijos išlindimas virš apatinės ar viršutinės ribos, tai RSI nemažai svarbus yra ir linijos judėjimas tarp ribų.

Žemiau pateiktame grafike pasistenkite išvelgti pirkimo/pardavimo galimybes:

//

RSI indikatorius kaip esamo trendo patvirtinimas

Kaip ir minėjome anksčiau, šiame indikatoriuje nemažai svarbos turi ir indikatoriaus linijos judėjimas tarp dviejų ribų. Žemiau pateiktame pavyzdyje matote krentančią tendenciją. Tačiau ne visuomet krypties Forex indikatoriai yra tikslūs rodydami, kad esant nuvertintai rinkai galima drąsiai laukti rinkos pervertinimo ir visą tą laiką laikyti atidarytą sandorį. Kartais mes galime taip ir nesulaukti sandorio uždarymo signalo ir matydami, kad einame prieš trendą iš baimės uždaryti sandorį. Kad taip neatsitiktų, laikoma, kad jeigu RSI indikatorius peržengia 50 ribą, tai yra esamos tendencijos patvirtinimas. Pavyzdžiui, paveikslėlyje matome kylančią tendenciją, kurią seka krentanti tendencija. Keliuose momentuose pastebime, kad kaina nežymiai bandė keistis mums nepalankia kryptimi (kristi kylančiame trende, bei kilti krentančiame). Kad nereikėtų dvejoti ar vis dėl to tendencija apsisuks ar ne, mes turim sulaukti, kol RSI indikatorius nusileis žemiau 50 ribos. Tai yra signalas, patvirtinantis, kokia yra tolimesnė tendencija. Jei yra kylantis trendas, tuomet turime išlaukti kol RSI pakils virš 50 ribos, kad gautume patvirtinimą.

Pabaigai

Sveikiname, pasiekėte finišą! Įveikėte trijų dalių pamoką apie populiariausius forex indikatorius. Daug sužinojote apie indikatorių pasirinkimą, jų savybes bei funkcijas. Yra dar daug daugiau indikatorių, kurie daugiau ar mažiau yra panašūs, teikiantys kitokius privalumus, bet ir turintys kitus trūkumus. Trijose dalyse pateikti indikatoriai yra patys populiariausi, paprasčiausi ir efektyviausi. Pažindami populiariausius indikatorius, daug lengviau perprasite ir visus kitus. Tačiau, tai nereiškia, kad jūs negalėsite naudoti kito indikatoriaus, kuris nebuvo čia paminėtas, taip efektyviai, kad tai jums atneštų turtus. Renkantis indikatorių, reiktų apgalvoti, kuris iš jų labiausiai jus tiks – su kuriuo bus paprasta, aišku ir efektyvu dirbti. Tai turėsite nuspręsti patys.

Svarbiausi faktai apie Forex indikatorius:

- Indikatorių tikslas – parodyti mums, kokios dabar vyrauja tendencijos.
- Indikatorius yra TIK PAGALBINIS instrumentas. Jokiu būdu nederėtų savo prekyboje techninę analizę daryti tik iš indikatorių.
- Norint gauti aiškesnius signalus galite naudoti keletą (du ar tris) indikatorių iš karto, tačiau NEREKOMENDUOJAMA įjungti per daug indikatorių į kainos grafiką. Grafikas bus painus, perpildytas informacija, o Forex indikatoriai pateiks signalus, kurie prieštaraus vienas kitam.

12. pamoka. [Klasikinės Forex figūros](#)

Nelik abejingas: įvertink straipsnį - pasidalink su draugais...

Straipsnį parengė: Justinas J. ir Simonas Adomavičius

Kiti Forex indikatoriai ir jų panaudojimas
19 balsai/ Vid.4.7